

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση
και Διά Βίου Μάθηση

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (Ι.Ε.Π.)
Πράξη: “Επιμόρφωση εκπαιδευτικών/εκπαιδευτών
σε θέματα Μαθητείας” με κωδικό ΟΠΣ (ΜΙΣ) 5008057
Υποέργο 1: “Υποστηρικτικές ενέργειες
για την υλοποίηση της Επιμόρφωσης”

ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

Π.1.5.2.γ: Επιμορφωτικό υλικό για τη ΘΕ4.2:
«Σύγχρονες μέθοδοι διδασκαλίας στην επαγγελματική
εκπαίδευση και κατάρτιση»

Επιμορφωτής: Κωνσταντίνος Καλοβρέκτης

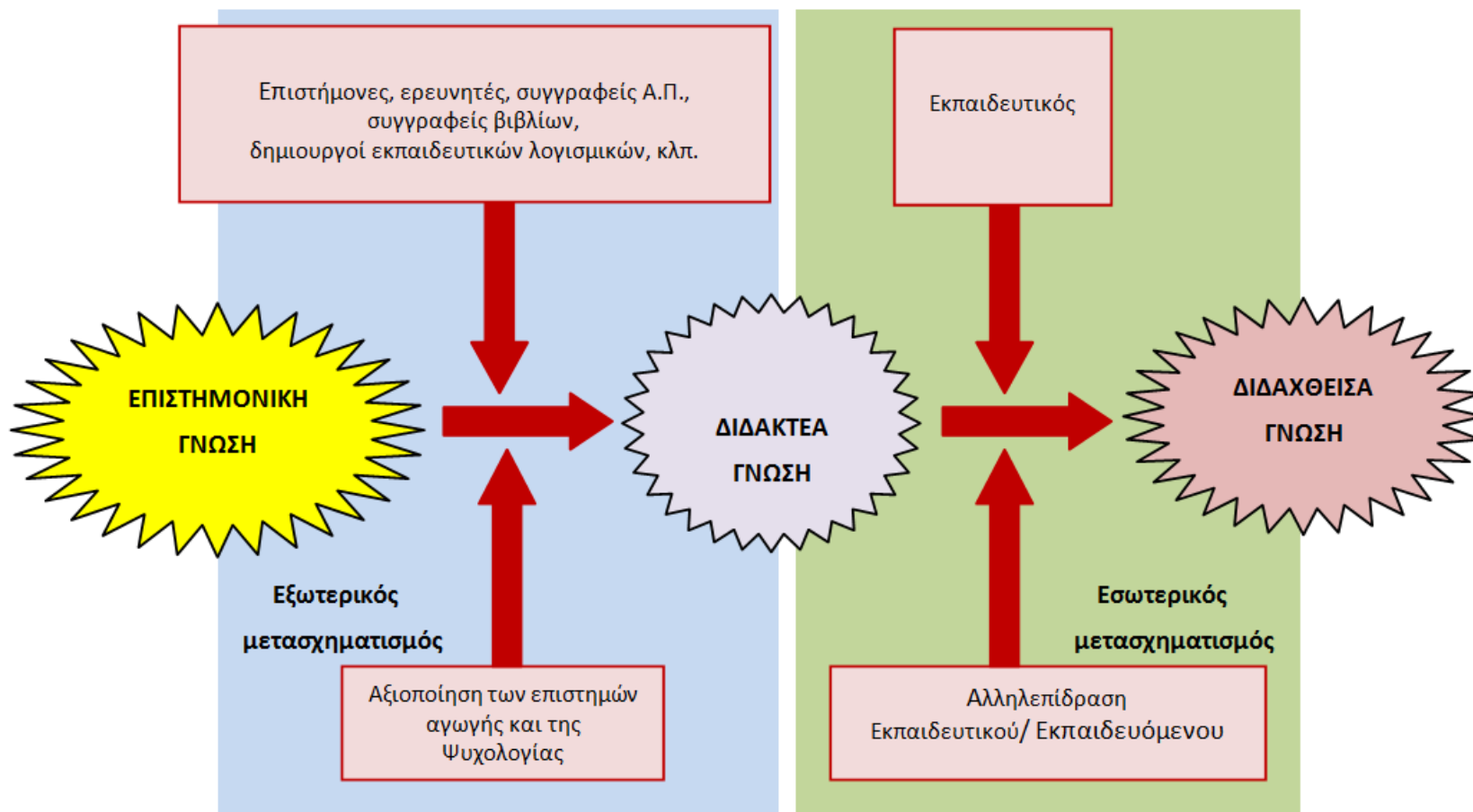
Εισαγωγή

Η απόκτηση των απαραίτητων **επαγγελματικών γνώσεων** και **δεξιοτήτων** στο πλαίσιο στη σύγχρονης εποχής λόγω των ταχύτατων **τεχνολογικών εξελίξεων** σε κάθε επαγγελματική κατεύθυνση και του όγκου της **επιστημονικής πληροφορίας** θα πρέπει μέσω **σύγχρονων μεθόδων διδασκαλίας στην επαγγελματική εκπαίδευση** και κατάρτιση να ενισχύουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες των εκπαιδευομένων του προγράμματος της **μαθητείας**.

➤ Στην ενότητα αυτή θα εξετάσουμε **μεθόδους και τεχνικές διδασκαλίας** όπου μέσω της εφαρμογής τους, ο εκπαιδευτής θα ενισχύσει τις γνώσεις και τις δεξιότητες των ενηλίκων εκπαιδευομένων του προγράμματος της μαθητείας.

Αρχές σχεδιασμού διδακτικών σεναρίων

Ο Διδακτικός μετασχηματισμός

Αρχές σχεδιασμού διδακτικών σεναρίων

Στοχοθεσία

Οι Γνωστικοί στόχοι στη ταξινόμια του Bloom

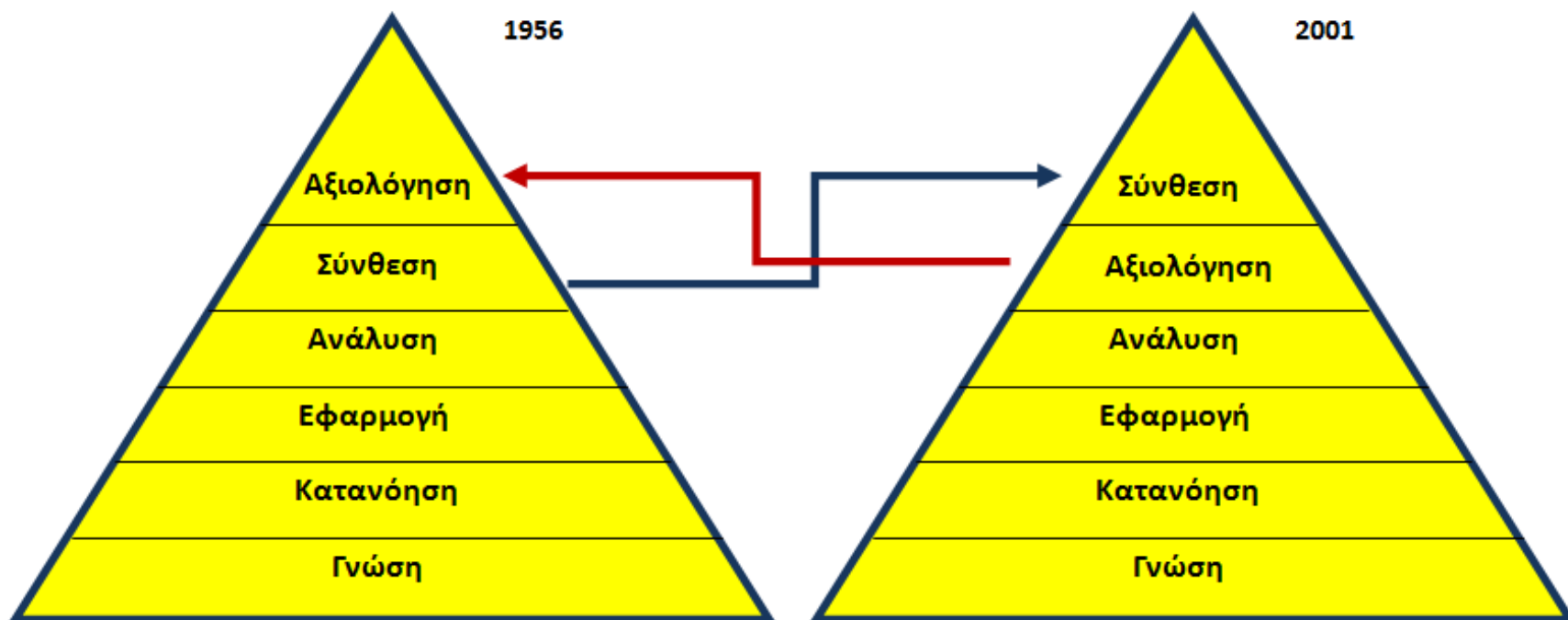
Όλα τα μοντέλα διδασκαλίας περιλαμβάνουν εκτός από την «σύνταξη» και στόχους. Σύμφωνα με την ταξινόμια του Bloom (Bloom, 1956) υπάρχουν τρεις τύποι στόχων:

- **Οι γνωστικοί στόχοι (cognitive):** Αυτοί αφορούν την γνώση για έννοιες, κατασκευές κλπ, την κατανόηση και την κριτική σκέψη για ένα θέμα μιας γνωστικής περιοχής.
- **Οι συναισθηματικοί στόχοι (affective):** Αυτοί αναφέρονται στην ανάπτυξη στάσεων, εκτιμήσεων, συναισθημάτων, εσωτερικών κινήτρων σχετικά με την μάθηση.
- **Οι ψυχοκινητικοί (psychomotor):** Αυτοί αναφέρονται στην ανάπτυξη δεξιοτήτων που σχετίζονται με τον χειρισμό, την σχεδίαση, την κατασκευή, συναρμολόγηση κλπ.

Αρχές σχεδιασμού διδακτικών σεναρίων

Στοχοθεσία

Πυραμίδα γνωστικών στόχων κατά Bloom.

Αρχές σχεδιασμού διδακτικών σεναρίων

Το διδακτικό τρίγωνο

Αρχές σχεδιασμού διδακτικών σεναρίων

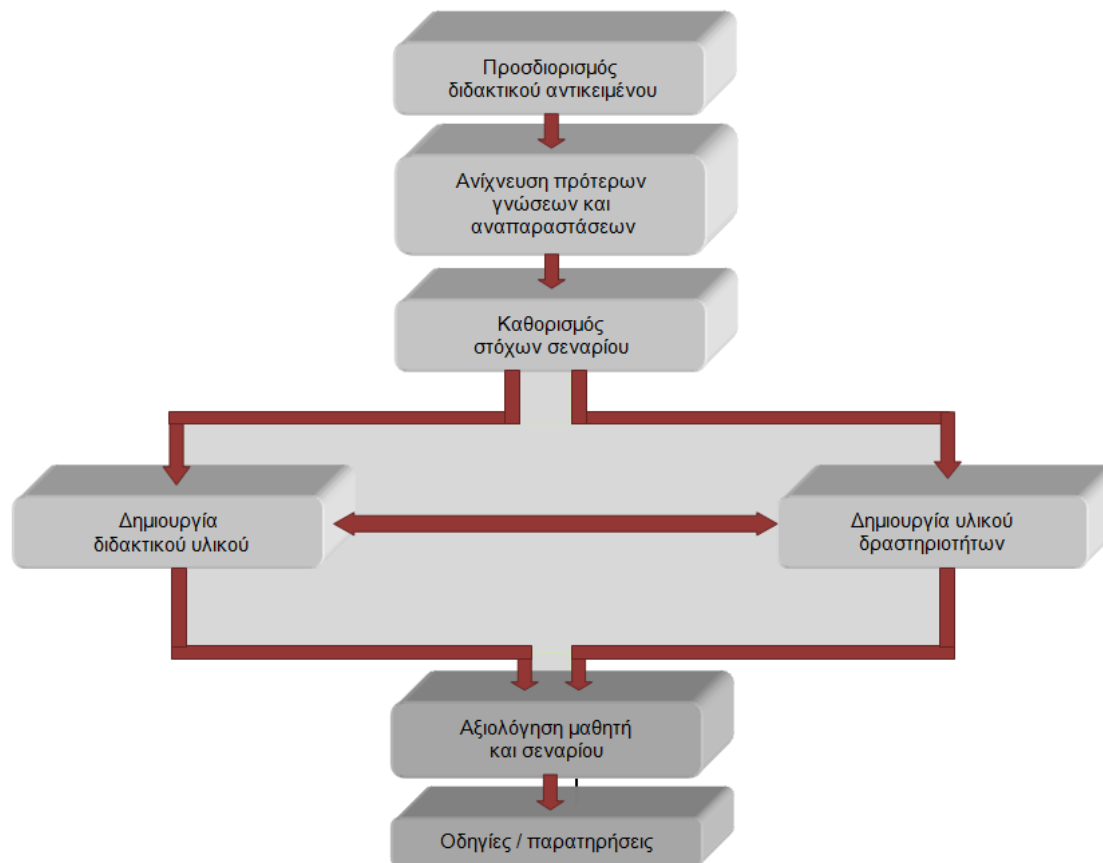
Σχεδιασμός διδακτικών σεναρίων

Ως **διδακτικό σενάριο** ορίζεται μια δομημένη περιγραφή η οποία:

- ✓ προσδιορίζει ένα ή περισσότερα γνωστικά αντικείμενα,
- ✓ προσδιορίζει συγκεκριμένους εκπαιδευτικούς στόχους,
- ✓ προσδιορίζει συγκεκριμένους γνωστικούς στόχους,
- ✓ προσδιορίζει συγκεκριμένους στόχους δεξιοτήτων,
- ✓ προσδιορίζει συγκεκριμένους στόχους στάσεων,
- ✓ προσδιορίζει συγκεκριμένους μεταγνωστικούς στόχους,
- ✓ προσδιορίζει πρακτικές και φύλλα εργασιών,
- ✓ προσδιορίζει τις αντιλήψεις των εκπαιδευόμενων,
- ✓ αναφέρεται στα διδακτικά εμπόδια,
- ✓ υποστηρίζεται από την παιδαγωγική θεωρία μέσα από την οποία πραγματώνεται.

Αρχές σχεδιασμού διδακτικών σεναρίων

Προσδιορισμός φάσεων του διδακτικού σεναρίου

Αρχές σχεδιασμού διδακτικών σεναρίων

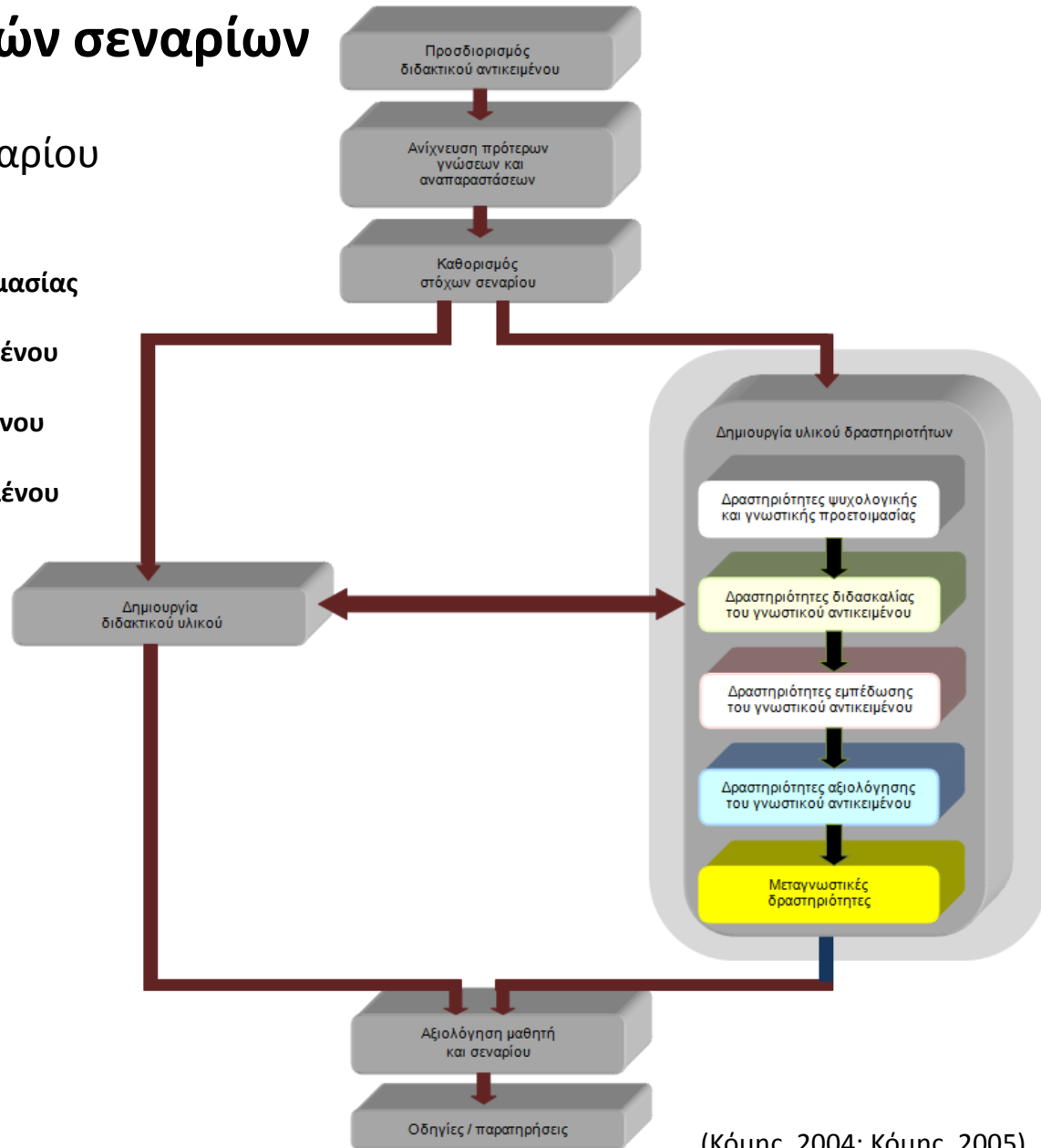
Δημιουργία διδακτικού υλικού

- ✓ **Διδακτικό υλικό**
- ✓ **Φύλλα εργασίας**
- ✓ **Εκπαιδευτικό λογισμικό**
- ✓ **Υλικοτεχνική υποδομή (υπολογιστές, πίνακες, προβολικό μηχάνημα, κλπ)**

Αρχές σχεδιασμού διδακτικών σεναρίων

Δημιουργία δραστηριοτήτων του σεναρίου

- Δραστηριότητες ψυχολογικής και γνωστικής προετοιμασίας
- Δραστηριότητες διδασκαλίας του γνωστικού αντικειμένου
- Δραστηριότητες εμπέδωσης του γνωστικού αντικειμένου
- Δραστηριότητες αξιολόγησης του γνωστικού αντικειμένου
- Μεταγνωστικές δραστηριότητες

Αρχές σχεδιασμού διδακτικών σεναρίων

Δομή σχεδίασης διδακτικού σεναρίου

1. ΤΙΤΛΟΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

2. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

3. ΕΝΤΑΞΗ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

4. ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

5. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ				
Φάση	Χρόνος (min)	Θεματική Ενότητα	Διδακτική μέθοδος	Περιγραφή

6. ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

7. ΧΡΗΣΗ Η.Υ. ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ

8. ΕΠΕΚΤΑΣΕΙΣ / ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ Ή ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Αρχές σχεδιασμού διδακτικών σεναρίων

Δομή σχεδίασης διδακτικού σεναρίου

9. ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΠΟΛΛΑΠΛΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ:

10. ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΔΥΣΚΟΛΙΩΝ ΣΤΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ

11. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ

12. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΣ ΘΟΡΥΒΟΣ

13. ΧΡΗΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΠΗΓΩΝ

14. ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΗ ΘΕΩΡΙΑ ΜΑΘΗΣΗΣ

15. ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ ΜΙΚΡΟΜΕΤΑΒΟΛΩΝ

16. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΤΑΞΗΣ – ΕΦΙΚΤΟΤΗΤΑ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ

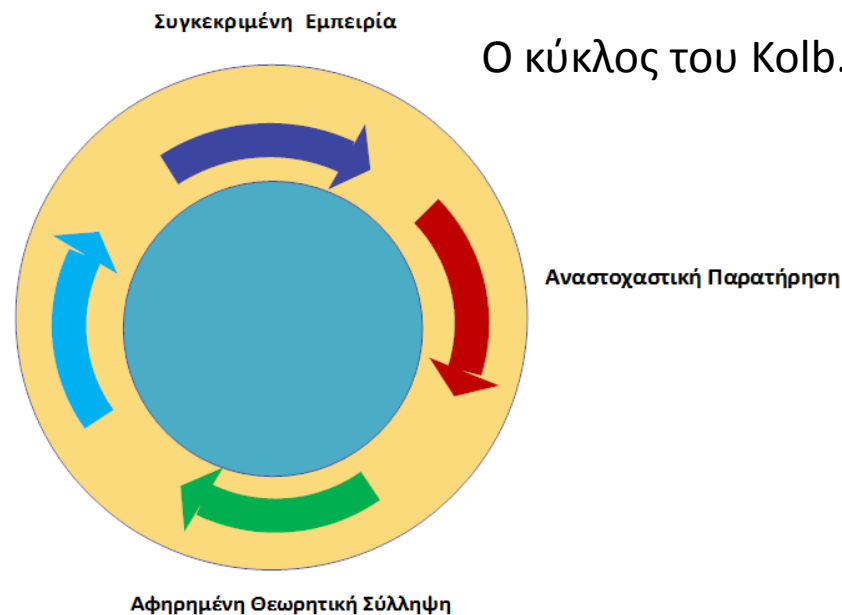
17. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΦΥΛΛΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

18. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ

Σύγχρονες μέθοδοι διδασκαλίας

Ο κύκλος του Kolb.

Η βιωματική μέθοδος

Σχεδίαση μιας διδασκαλίας μέσω της βιωματικής μεθόδου

- Πρώτη Φάση: Η Συγκεκριμένη εμπειρία
- Δεύτερη Φάση: Αναστοχαστική Παρατήρηση
- Τρίτη Φάση: Αφηρημένη Θεωρητική Σύλληψη
- Τέταρτη Φάση: Ενεργός Πειραματισμός
- Πέμπτη Φάση: αξιολόγηση

Σύγχρονες μέθοδοι διδασκαλίας

Το μοντέλο διερευνητικής αναζήτησης/εκπαίδευσης του J. Suchman.

- Πρώτη Φάση:** Επιλογή του προβλήματος και διεξαγωγή της έρευνας
- Δεύτερη Φάση:** Συλλογή Δεδομένων
- Τρίτη Φάση:** Ανάπτυξη θεωρίας και επαλήθευση
- Τέταρτη Φάση:** «Εξήγηση» της θεωρίας και «κανόνες»
- Πέμπτη Φάση:** Ανάλυση της διαδικασίας

Σύγχρονες μέθοδοι διδασκαλίας

Η μέθοδος επεξεργασίας εννοιών

- Πρώτη Φάση:** Προετοιμασία Διδακτικού Πλαισίου – Προβληματοποίηση
- Δεύτερη Φάση:** Επαφή Εκπαιδευόμενου με Δεδομένα και Επεξεργασία
- Τρίτη Φάση:** Ανατροφοδότηση, Συμπεράσματα και Εφαρμογή/Εξάσκηση
- Τέταρτη Φάση:** Αξιολόγηση
- Πέμπτη Φάση:** Ανακεφαλαίωση

Σύγχρονες μέθοδοι διδασκαλίας

Η ομαδοσυνεργατική μέθοδος

- Πρώτη Φάση:** Προετοιμασία της διδασκαλίας, σχηματισμός ομάδων και ανάληψη έργου
- Δεύτερη Φάση:** Ομαδοσυνεργατική επεξεργασία
- Τρίτη Φάση:** Παρουσίαση εργασιών
- Τέταρτη Φάση:** Αξιολόγηση
- Πέμπτη Φάση:** Ανακεφαλαίωση

Σύγχρονες μέθοδοι διδασκαλίας

Η μέθοδος project

- ✓ Διερευνητικές Διαδικασίες Μάθησης
- ✓ Ομαδοσυνεργατική Οργάνωση Εκπαιδευόμενων
- ✓ Διεπιστημονική Συνεργασία Καθηγητών

Τύποι project

- Τύπος έκθεσης (Report project)
- Τύπος επιδείξης (demonstration project)
- Τύπος έρευνας (research project)

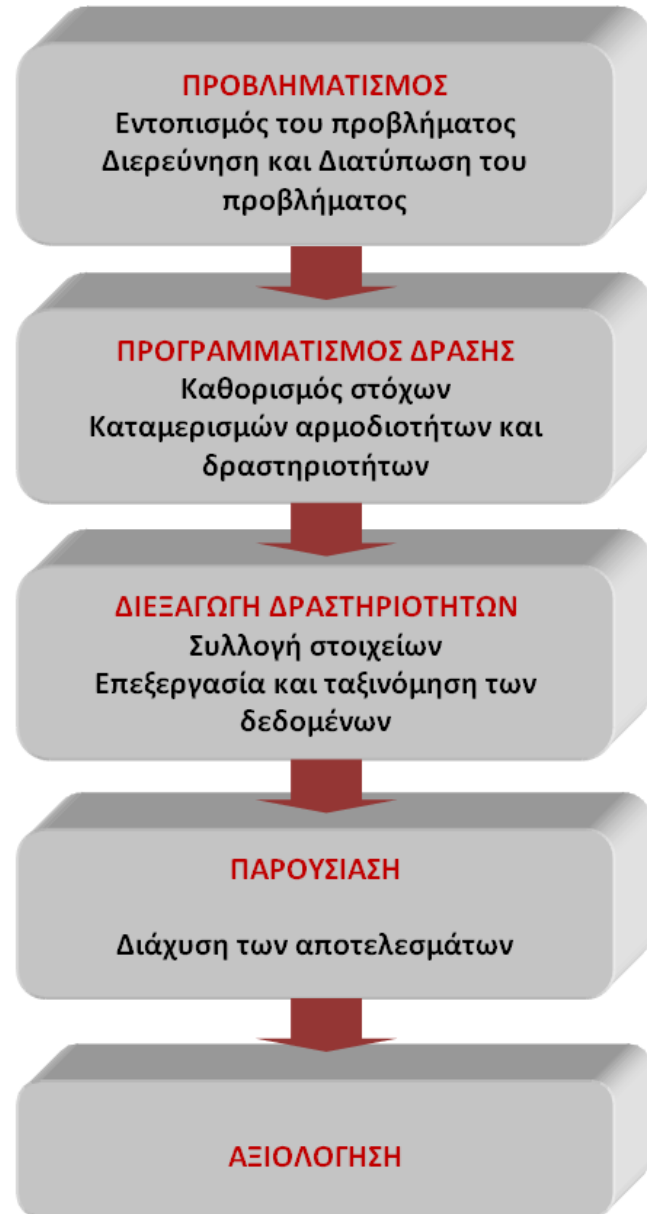
Τύποι project με βάση τη διάρκεια και το αναλυτικό πρόγραμμα

- Project με βάση το αναλυτικό πρόγραμμα
- Project με βάση τη διάρκεια

Σύγχρονες μέθοδοι διδασκαλίας

Η μέθοδος project

Φάσεις υλοποίησης του project

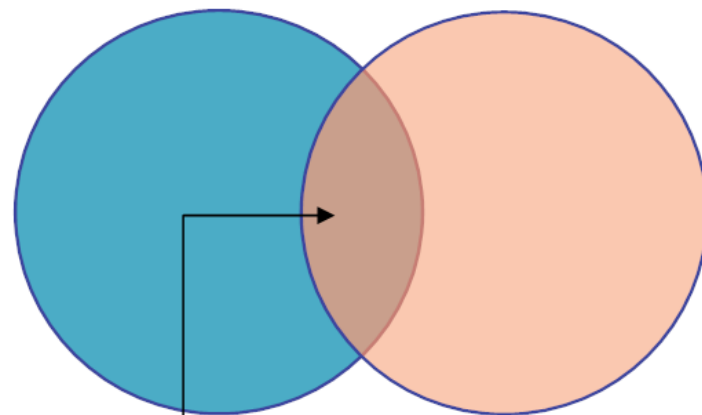

Σύγχρονες μέθοδοι διδασκαλίας

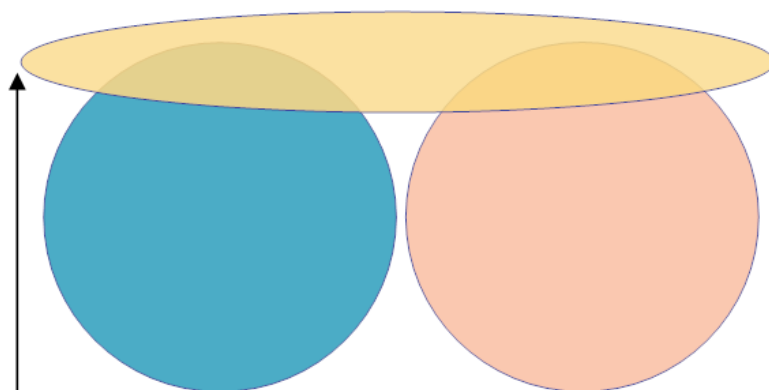
Εκπαιδευτική προσέγγιση κατά STEM

Στην δια-επιστημονική προσέγγιση οι επιστήμονες συνεισφέρουν με την εμπειρία τους αλλά εργάζονται «έξω» από την γνωστική τους περιοχή, τις γνώσεις και την μεθοδολογία του γνωστικού, ενώ επιχειρούν να «καταλάβουν» τις πολυπλοκότητες του «όλου» προβλήματος και όχι τμήματα αυτού (Ψυχάρης & Καλοβρέκτης, 2017).

Διεπιστημονική (interdisciplinary) προσέγγιση

Η δια-επιστημονική προσέγγιση

Τεχνικές διδασκαλίας

- Η εισήγηση
- Η πρακτική άσκηση
- Η μελέτη Περίπτωσης
- Το παιχνίδι ρόλων
- Οι ερωτήσεις απαντήσεις
- Η συζήτηση
- Η χιονοστιβάδα
- Ο καταιγισμός ιδεών

Τεχνικές διδασκαλίας

- Η επίδειξη
- Αντιτιθέμενες απόψεις (debate)
- Οι ομάδες εργασίας
- Εννοιολογική Χαρτογράφηση & Εννοιολογικός Χάρτης
- Οι τεχνικές Kagan
- Δραστηριότητες άμεσης εμπειρίας
- Μυθοπλασία